

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady kterou se mění směrnice Rady 89/391/EHS, její samostatné směrnice a směrnice Rady 83/477/EHS, 91/383/EHS, 92/29/EHS a 94/33/ES za účelem zjednodušení a racionalizace zpráv o praktickém provádění

KOM(2006) 390 v konečném znění – 2006/0127 (COD)

(2007/C 93/10)

Dne 20. září 2006 se Rada, v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce Zaměstnanost, sociální věci, občanství, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 19. prosince 2006. Zpravodajem byl pan JANSON.

Na 432. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 17. a 18. ledna 2007 (jednání ze dne 17. ledna 2007), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 150 hlasy pro, 1 člen byl proti a 6 členů se zdrželo hlasování:

1. Závěry a doporučení

1.1 Ochrana zdraví a bezpečnost na pracovišti spadají do působnosti EU. Tato oblast má značný význam pro udržitelnou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu a pro sociální Evropu. Nesmí být možné, aby podniky používaly zdraví a bezpečnost svých zaměstnanců jako faktory hospodářské soutěže.

1.2 V mnoha směrnících o ochraně zdraví a bezpečnosti na pracovišti je stanoveno vypracování zprávy členských států o jejich praktickém provádění. Stávající předpisy stanoví rozdílné lhůty pro předkládání národních zpráv o praktickém provádění Komisi (vždy po čtyřech, resp. pěti letech). Tyto předpisy by měly být na základě současného návrhu Komise harmonizovány a racionalizovány tím, že každých pět let bude sepsána souhrnná zpráva o praktickém provádění pro všechny směrnice.

1.3 Evropský hospodářský a sociální výbor vítá návrh Komise. Vypracování zpráv bylo dosud pro orgány v jednotlivých zemích časově velmi náročné a návrh znamená pro členské státy jednoznačné úspory času a nákladů.

1.4 Díky sjednocení lhůt a shrnutí všech zpráv do jedné souhrnné zprávy mají orgány v jednotlivých zemích lepší přehled. Tímto způsobem může být také do zprávy lépe zapracována souvislost mezi různými zdravotními riziky, kterým má směrnice předcházet. Podávání pravidelných zpráv o praktickém provádění ustanovení směrnic v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti zaměstnanců při práci představuje důležitý nástroj pro přehled o přijatých opatřeních a pro celkové zhodnocení, jež umožňuje posoudit jejich dopad na kvalitu bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců v Evropské unii. EHSV je však toho názoru, že návrh Komise by měl stanovit pro členské státy povinnost, aby před předáním zprávy Komisi konzultovaly všechny kapitoly se sociálními partnery, a aby zohlednily jejich postoje.

1.5 V návrhu je také stanovena ku prospěchu občanů a zúčastněných stran větší transparentnost, aby se Evropa přiblížila občanům a aby byla posílena demokracie.

2. Odůvodnění

2.1 Shrnutí dokumentu Komise

2.1.1 Cílem návrhu Komise je zjednodušit a racionalizovat ustanovení směrnic Společenství týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci, která stanoví povinnost členských států a Komise podávat zprávy o jejich praktickém provádění.

2.1.2 V mnoha směrnících o ochraně zdraví a bezpečnosti na pracovišti je stanoveno vypracování zprávy členskými státy o jejich praktickém provádění. Kromě toho stávající předpisy stanoví rozdílná období pro předkládání vnitrostátních zpráv o praktickém provádění Komisi (vždy po čtyřech, resp. pěti letech). Tyto rozdíly budou díky tomuto návrhu uvedeny v soulad a ustanovení budou racionalizována tím, že každých pět let bude vypracována souhrnná zpráva o praktickém provádění pro všechny směrnice, která bude obsahovat jednak všeobecnou část s obecnými zásadami a aspekty společnými pro všechny směrnice, jednak zvláštní kapitolu zabývající se aspekty jednotlivých směrnic. První zpráva se vztahuje na období 2007 – 2012.

2.1.3 Členské státy musejí podle směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci ⁽¹⁾ a podle samostatných směrnic ⁽²⁾ ve smyslu čl. 16 odst. 1 uvedené směrnice vypracovat zprávu o praktickém provádění, která z jejich stany představuje základ pro vypracovanou zprávu Komise. I v dalších třech směrnících je stanoveno vypracovávání zpráv ⁽³⁾.

2.1.4 V návrhu Komise se dále stanoví, že tři směrnice v této oblasti, které vypracování zpráv o praktickém provádění nestanovují, mají být do podávání zpráv také zahrnuty, a to: směrnice Rady 83/477/EHS ze dne 19. září 1983 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu při práci ⁽⁴⁾, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/54/ES ze dne 18. září 2000 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí biologickým činitelům při práci (sedmá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) ⁽⁵⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/37/ES ze dne 29. dubna 2004 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci (šestá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 183, 29.6.1989, s. 1.

⁽²⁾ Směrnice Rady 89/654/EHS ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti (Úř. věst. L 393, 30.12.1989, s. 1), směrnice Rady 89/655/EHS ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci (Úř. věst. L 393, 30.12.1989, s. 13), směrnice Rady 89/656/EHS ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání osobních ochranných prostředků zaměstnanci při práci, (Úř. věst. L 393, 30.12.1989, s. 18), směrnice Rady 90/269/EHS ze dne 29. května 1990 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro ruční manipulaci s břemeny spojenou s rizikem, zejména poškození páteře, pro zaměstnance (Úř. věst. L 156, 21.6.1990, s. 9), směrnice Rady 90/270/EHS ze dne 29. května 1990 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro práci se zobrazovacími jednotkami (Úř. věst. L 156, 21.6.1990, s. 14), směrnice Rady 92/57/EHS ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na dočasných nebo mobilních staveništích (Úř. věst. L 245, 26.8.1992, s. 6), směrnice Rady 92/58/EHS ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnostní nebo zdravotní značky na pracovišti (Úř. věst. L 245, 26.8.1992, s. 23), směrnice Rady 92/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (Úř. věst. L 348, 28.11.1992, s. 1), směrnice Rady 92/91/EHS ze dne 3. listopadu 1992 o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců v těžebním průmyslu (Úř. věst. L 348, 28.11.1992, s. 9), směrnice Rady 92/104/EHS ze dne 3. prosince 1992 o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců v povrchovém a hlubinném těžebním průmyslu (Úř. věst. L 404, 31.12.1992, s. 10), směrnice Rady 93/103/ES ze dne 23. listopadu 1993 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na rybářských plavidlech (Úř. věst. L 307, 13.12.1993, s. 1), směrnice Rady 98/24/ES ze dne 7. dubna 1998 o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci (Úř. věst. L 131, 5.5.1998, s. 11), směrnice Evropského parlamentu a Rady 99/92/ES ze dne 16. prosince 1999 o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců vystavených riziku výbušných prostředí (Úř. věst. L 23, 28.1.2000, s. 57), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/44/ES ze dne 25. června 2002 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (vibracemi) (Úř. věst. L 177, 6.7.2002, s. 13), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/10/ES ze dne 6. února 2003 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (hlukem) (Úř. věst. L 42, 15.2.2003, s. 38), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/40/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (elektromagnetickými poli) (Úř. věst. L 159, 30.4.2004, s. 1) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/25/ES ze dne 5. dubna 2006 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (optickým zářením z umělých zdrojů) (Úř. věst. L 114, 27.4.2006, s. 38). Tři směrnice v této oblasti nestanoví vypracovávání zpráv o praktickém provádění. Jsou to: směrnice Rady 83/477/EHS ze dne 19. září 1983 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu při práci, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/54/ES ze dne 18. září 2000 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí biologickým činitelům při práci (sedmá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/37/ES ze dne 29. dubna 2004 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci (šestá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).

⁽³⁾ Směrnice Rady 91/383/EHS ze dne 25. června 1991, kterou se doplňují opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zaměstnanců v pracovním poměru na dobu určitou nebo v dočasném pracovním poměru (Úř. věst. L 206, 29.7.1991, s. 19), směrnice Rady 92/29/EHS ze dne 31. března 1992 o minimálních bezpečnostních a zdravotních předpisech pro zlepšení lékařské péče na palubách plavidel (Úř. věst. L 113, 30.4.1992, s. 19) a směrnice Rady 94/33/ES ze dne 22. června 1994 o ochraně mladistvých pracovníků (Úř. věst. L 216, 20.8.1994, s. 12).

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 263, 24.9.1983, s. 25.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 262, 17.10.2000, s. 21.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 229, 29.6.2004, s. 23.

2.2 Obecné připomínky

2.2.1 Ochrana zdraví a bezpečnost na pracovišti spadají do působnosti EU. Tato oblast je významná pro udržitelnou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu a pro sociální Evropu. Nesmí být možné, aby podniky používaly zdraví a bezpečnost svých zaměstnanců jako faktory hospodářské soutěže.

2.2.2 Výbor vítá návrh Komise. Návrh obsahuje jednoznačné úspory času a nákladů pro členské státy, protože vypracování zpráv bylo doposud pro úřady v jednotlivých zemích časově velmi náročné. Vzhledem k různým lhůtám, které ukládají příslušné směrnice, jsou dnes hodnotící zprávy vypracovávány prakticky nepřetržitě, čímž vznikají neúměrně vysoké správní náklady.

2.2.3 Díky sjednocení lhůt a shrnutí všech zpráv do jedné souhrnné zprávy získají orgány v jednotlivých zemích lepší přehled. Tímto způsobem může být také do zprávy lépe zapracována souvislost mezi různými zdravotními riziky, kterým má směrnice předcházet. Mnohé problémy ohledně ochrany zdraví a bezpečnosti při práci spolu souvisejí a souhrnná zpráva může poskytnout lepší přehled o přesahujících dopadech směrnice. Pravidelné vypracování zpráv o praktickém provádění ustanovení směrnic v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti zaměstnanců při práci představuje důležitý nástroj pro přehled o přijatých opatřeních a pro celkové zhodnocení, jež umožňuje posoudit jejich dopad na kvalitu bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců v Evropské unii.

2.2.4 EHSV je však toho názoru, že návrh Komise by měl stanovit pro členské státy povinnost, aby před předáním zprávy Komisi konzultovaly všechny kapitoly zprávy se sociálními partnery, a aby zohlednily jejich postoj.

2.2.5 V návrhu je také stanovena ku prospěchu občanů a zúčastněných stran větší transparentnost tak, aby se Evropa přiblížila občanům a aby byla posílena demokracie.

V Bruselu dne 17. ledna 2007.

předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Dimitris DIMITRIADIS
